

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice

Având în vedere prevederile art. 75 alin. (1) lit. b), ale art. 76 alin (1) și (3) și ale art. 79 alin. (3) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. b) și alin. (5) și ale art. 9 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Metodologia de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Operatorii economici din sectorul energiei electrice duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar entitățile organizatorice din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea prevederilor prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data de 15 octombrie 2013.

Art. 4. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă:

a) Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 39/2007 privind aprobarea Metodologiei

de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice — Revizia 1, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 722 din 25 octombrie 2007, cu completările ulterioare;

b) Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 10/2005 pentru aprobarea Procedurii de ajustare/revizuire a tarifelor de distribuție în cursul anului 2005, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 213 din 14 martie 2005;

c) Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 25/2005 privind reglementarea achiziției energiei electrice aferente consumului propriu tehnologic în rețelele de transport și de distribuție, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 533 din 23 iunie 2005;

d) Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 58/2005 privind aprobarea Metodologiei de recunoaștere de către Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei a valorii pierderilor din creanțe și debitori diverși, pentru stabilirea tarifelor de distribuție, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 21 din 10 ianuarie 2006;

e) Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 10/2006 privind aprobarea Procedurii pentru stabilirea diferenței de venituri reglementate, în condițiile limitării reglementate a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 441 din 22 mai 2006, cu modificările ulterioare.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Niculae Havrileț

București, 2 octombrie 2013.
Nr. 72.

ANEXĂ

METODOLOGIE

de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice

1. Scopul și obiectivele metodologiei

Art. 1. — (1) Prezenta metodologie de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice (denumită în continuare *metodologie*) stabilește modul de determinare a tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție prestat de operatorul de distribuție și modalitatea de control al acestora.

(2) Metoda de reglementare adoptată este de tip „coș de tarife plafon”.

Art. 2. — Aplicarea acestui tip de reglementare stimulativă asigură:

- a) un mediu de reglementare eficient;
- b) o alocare echitabilă a câștigurilor rezultate prin creșterea eficienței peste țintele stabilite de autoritatea competentă, între operatorul de distribuție și beneficiarii serviciului de distribuție;
- c) viabilitatea financiară a societăților de distribuție;
- d) funcționarea efectivă și eficientă a societăților de distribuție;
- e) prevenirea abuzului de poziție dominantă a operatorului de distribuție;
- f) promovarea investițiilor eficiente în rețeaua de distribuție a energiei electrice;
- g) promovarea unor practici eficiente de exploatare și mentenanță a rețelei de distribuție a energiei electrice;
- h) folosirea eficientă a infrastructurii existente;
- i) operarea în condiții de siguranță a rețelei de distribuție;
- j) îmbunătățirea calității serviciului de distribuție;
- k) o abordare transparentă privind procesul de reglementare.

2. Domeniu de aplicare

Art. 3. — Metodologia este utilizată de către:

- a) operatorii de distribuție a energiei electrice, pentru fundamentarea, stabilirea și aplicarea tarifelor de distribuție din cadrul fiecărei perioade de reglementare;
- b) Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (denumită în continuare *ANRE*), în procesul de analiză a datelor și informațiilor transmise de operatorii de distribuție, în vederea aprobării tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice.

Art. 4. — Tarifele de distribuție se aplică în baza unui contract de distribuție tuturor utilizatorilor racordați la rețeaua electrică de distribuție a operatorului de distribuție, în concordanță cu nivelul de tensiune la care este introdusă/extrasă energia electrică.

3. Definiții și abrevieri

Art. 5. — Termenii și abrevierile din prezenta metodologie au următoarele semnificații:

<i>Activitate reglementată</i>	Activitate desfășurată de o persoană fizică/juridică, ce constituie obiectul unor reglementări emise de ANRE
<i>Amortizare reglementată</i>	Amortizare recunoscută de ANRE, aferentă mijloacelor fixe ce contribuie la prestarea serviciului de distribuție, considerată în calculul tarifelor de distribuție
<i>Anul de referință</i>	Anul anterior începerii unei perioade de reglementare
<i>Anul t</i>	Anul t este anul curent, pe parcursul căruia se efectuează analizele pentru stabilirea veniturilor reglementate și aprobarea tarifelor de distribuție pentru anul t+1.
<i>Autoritatea competentă</i>	Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei — ANRE
<i>Baza reglementată a activelor (BAR)</i>	Valoarea netă a mijloacelor fixe ce contribuie la prestarea serviciului de distribuție, recunoscută de ANRE
<i>BAR inițială</i>	BAR la data de 1 ianuarie 2005 sau considerată la data privatizării
<i>Categorie de utilizatori</i>	Grup de utilizatori cu caracteristici comune ale cererii de energie electrică
<i>Contribuție financiară</i>	Aport în numerar al beneficiarilor serviciului de distribuție sau al unei terțe părți (de exemplu, fonduri de la organismele interne sau internaționale, subvenții, taxa de dezvoltare, tariful de racordare etc.) dat cu titlu gratuit operatorilor de distribuție
<i>Cost reglementat al serviciului de distribuție</i>	Totalul costurilor justificate și recunoscute de autoritatea competentă, repartizate serviciului de distribuție a energiei electrice, din totalul costurilor operatorului de distribuție, pe baza cărora se stabilesc tarifele reglementate de distribuție

<i>Cost mediu ponderat al capitalului</i>	Medie ponderată a costurilor capitalurilor utilizate NOTĂ: Structura capitalului este formată din împrumuturi bancare pe termen lung și capitaluri proprii. Costul mediu ponderat al capitalului se calculează ca o însumare ponderată a costurilor capitalurilor utilizate, ținându-se cont de ponderea acestora. Costul capitalului propriu reflectă câștigurile nete care sunt obținute de către acționari după acoperirea tuturor costurilor aferente. Autoritatea competentă poate utiliza diferite metode pentru determinarea unui cost adecvat al capitalului propriu.
<i>Costuri reglementate reprezentând cheltuieli speciale</i>	Costuri datorate unor evenimente unice (ca, de exemplu, separarea activității de distribuție de cea de furnizare a energiei electrice) sau foarte rare, care au loc o dată la câțiva ani (ca, de exemplu, studii privind evaluarea sau reevaluarea activelor, studii privind amortizarea sau studii asimilate, al căror efect se poate împărți pe mai multe perioade), altor cauze extraordinare ori apariției unor prevederi legislative noi, respectiv modificării prevederilor legislative (ca, de exemplu, îmbunătățirea calității serviciului de distribuție a energiei electrice sau alte obligații suplimentare față de cele existente la începutul perioadei) cu implicații în creșterea costurilor de operare și mentenanță inițial aprobate NOTĂ: Aceste costuri pot fi amânate și amortizate pe perioada în care își produc efectele. În astfel de cazuri, perioada de amortizare trebuie să corespundă cu perioada de realizare a beneficiilor.
<i>Coș de tarife plafon (Tariffs Basket Cap)</i>	Limită superioară impusă asupra mediei ponderate a structurii tarifelor operatorului de distribuție. Ponderarea se realizează prin cantitățile de energie electrică distribuite de operatorul de distribuție pe categorii de clienți finali și niveluri de tensiune.
<i>CPT reglementat</i>	Consum propriu tehnologic considerat de ANRE la calculul tarifelor de distribuție
<i>Energie electrică distribuită</i>	Energie electrică activă pentru care se asigură serviciul de distribuție, măsurată și/sau determinată în punctele de ieșire/intrare din/în rețelele de distribuție și pentru care se aplică tariful de distribuție sau o componentă a acestuia
<i>Indicatori de performanță pentru serviciul de distribuție</i>	Indicatori stabiliți conform standardului de performanță a serviciului de distribuție pentru menținerea unui nivel minim al calității serviciului de distribuție
<i>Înaltă tensiune — IT</i>	Tensiune egală cu 110 kV
<i>Joasă tensiune — JT</i>	Tensiune mai mică sau egală cu 1 kV; valoarea standardizată pentru rețelele trifazate este 0,4 kV.
<i>Lege</i>	Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012
<i>Medie tensiune — MT</i>	Tensiune cuprinsă în intervalul 1—110 kV exclusiv, respectiv 6 kV, 10 kV, 20 kV, 30 kV, 35 kV
<i>Mijloc fix</i>	Orice imobilizare corporală sau necorporală deținută pentru a fi utilizată în prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice, pentru a fi închiriată terților sau în scopuri administrative, care are o durată normală de utilizare mai mare de un an și, cu excepția grupurilor de măsurare, o valoare mai mare decât limita stabilită prin hotărâre a Guvernului
<i>Necesar de fond de rulment (NFRR)</i>	Suma de bani aferentă finanțării creditelor pe termen scurt contractate pentru desfășurarea serviciului de distribuție a energiei electrice
<i>Operator de distribuție (OD)</i>	Persoană juridică, titulară a licenței de distribuție a energiei electrice, care deține o rețea electrică de distribuție pe care o exploatează, întreține, modernizează, dezvoltă și care deține concesiunea serviciului de distribuție a energiei electrice. Operatorul de distribuție concesionar distribuie energie electrică la mai mult de 100.000 de clienți finali.
<i>OTS</i>	Operator de transport și de sistem
<i>Perioadă de reglementare (p)</i>	Perioadă determinată de timp, de 5 ani, în care se aplică o metodă de reglementare de tip coș de tarife plafon. Perioada de reglementare p reprezintă perioada curentă în cadrul căreia se efectuează analizele pentru stabilirea veniturilor reglementate și a tarifelor de distribuție pentru perioada de reglementare p+1.
<i>Rata inflației (RI)</i>	Rată reglementată a inflației, exprimată în procente, determinată conform prevederilor prezentei metodologii, pe baza indicelui de creștere a prețurilor de consum
<i>Rata titlurilor de stat (RTS)</i>	Rata dobânzii titlurilor de stat, în termeni reali, cu scadență la un an, exprimată în procente. În cazul în care nu au fost emise titluri de stat cu scadență la un an, ANRE stabilește și comunică operatorilor de distribuție, pe baza datelor furnizate de instituțiile abilitate, care emisiune de titluri de stat este utilizată.
<i>Rentabilitatea bazei reglementate a activelor (RBAR)</i>	Valoarea recunoscută de ANRE a randamentului reglementat al BAR, exprimată în unități monetare

<i>RRR</i>	Rată reglementată a rentabilității, exprimată în procente
<i>Serviciu de distribuție</i>	Serviciu asigurat de operatorul de distribuție, care constă în asigurarea transmiterii în condiții de eficiență și siguranță a energiei electrice între două sau mai multe puncte ale rețelei de distribuție, cu respectarea standardelor de performanță în vigoare
<i>Tarif de distribuție a energiei electrice</i>	Tarif aferent serviciului de distribuție a energiei electrice, ce poate avea una sau mai multe componente aferente fiecărui nivel de tensiune
<i>Tarif specific de distribuție</i>	Tarif aprobat de ANRE, aferent serviciului de distribuție a energiei electrice pe un anumit nivel de tensiune
<i>Utilizator de rețea electrică</i>	Orice persoană fizică sau juridică ale cărei instalații sunt racordate la rețeaua de distribuție a energiei electrice în scopul livrării de energie electrică în sau din rețeaua respectivă; utilizatori de rețea electrică sunt: producătorul, operatorul de transport și de sistem, operatorul de distribuție, furnizorul, clientul final de energie electrică.
<i>Venit reglementat</i>	Venit liniarizat în termeni nominali, la care se adaugă corecțiile anuale, considerat de autoritatea competentă la stabilirea tarifelor de distribuție pentru anul t+1
<i>Venit-țintă inițial</i>	Venit anual în termeni reali, calculat pe baza costurilor prognozate reglementate ale serviciului de distribuție aferente fiecărui an al perioadei de reglementare, obținut după aplicarea factorului de eficiență $X_{inițial}$ asupra costurilor de operare și mentenanță controlabile ale anului precedent
<i>Venituri liniarizate</i>	Venituri care conduc la valoarea netă prezentă echivalentă a veniturilor-țintă inițiale, prin aplicarea factorului de liniarizare X_{final} asupra tarifelor în vigoare în ultimul an, înainte de începutul perioadei de reglementare, și a cantităților de energie electrică distribuită prognozate
X_{final}	Procent de variație, fără inflație, de la un an la altul, a tarifului de distribuție, înainte de aplicarea corecțiilor
$X_{inițial}$	Procent de reducere de la un an la altul a costurilor de operare și mentenanță controlabile, stabilit pentru creșterea eficienței serviciului de distribuție a energiei electrice

4. Principii

Art. 6. — (1) La stabilirea tarifelor de distribuție se consideră costurile și veniturile asociate serviciului de distribuție.

(2) Serviciul de distribuție constă în asigurarea distribuției de energie electrică, inclusiv a energiei reactive, precum și a activității de măsurare a energiei electrice distribuite conform condițiilor asociate licenței de distribuție.

(3) La fundamentarea tarifelor de distribuție se au în vedere costurile și veniturile asociate altor activități reglementate, prevăzute în condițiile asociate licenței de distribuție, după cum urmează:

- emiterea de avize de amplasament și de avize tehnice de racordare;
- realizarea lucrărilor de racordare la rețelele electrice de distribuție;
- emiterea de studii de soluție în vederea racordării utilizatorilor la rețelele electrice de distribuție;
- alte activități reglementate, precum și alte activități nereglementate.

Art. 7. — Operatorii de distribuție au obligația de a transmite autorității competente, la termenele și în formatele stabilite, datele și informațiile necesare acestora pentru stabilirea veniturilor reglementate, respectiv a tarifelor de distribuție.

Art. 8. — La calculul tarifelor de distribuție, orice cost și venit justificat asociat activității de distribuție este luat în considerare o singură dată.

Art. 9. — (1) Tarifele de distribuție sunt aprobate de autoritatea competentă pentru fiecare operator de distribuție în parte.

(2) Anual, până la de data de 31 decembrie, tarifele de distribuție stabilite pentru anul t+1 se aprobă prin ordin al președintelui ANRE și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 10. — Tarifele de distribuție aprobate pentru fiecare operator de distribuție sunt unice pentru rețeaua de distribuție deținută de acesta.

Art. 11. — Pentru fiecare an al perioadei de reglementare, venitul reglementat pentru serviciul de distribuție trebuie să respecte condiția prevăzută la art. 98.

Art. 12. — (1) Toate datele necesare determinării veniturilor care sunt transmise de operatorul de distribuție sunt exprimate în termeni reali, respectiv în valori monetare aferente anului de referință al fiecărei perioade de reglementare.

(2) Efectul inflației asupra costurilor este acoperit prin intermediul RI, aplicată anual tarifelor.

Art. 13. — În aplicarea acestui tip de reglementare autoritatea competentă verifică fundamentarea tarifelor de distribuție pentru fiecare an al perioadei de reglementare.

Art. 14. — În procesul de verificare, autoritatea competentă ia în considerare solicitarea transmisă de operatorul de distribuție pentru perioada de reglementare p+1 ținând cont, în principal, de:

- cantitatea justificată de energie electrică prognozată a fi distribuită, cu luarea în considerare a indicelui de creștere economică prognozat de Comisia Națională de Prognoză pentru perioada respectivă;
- standardele de performanță și alte cerințe impuse operatorului de distribuție conform legislației în vigoare;
- stabilitatea tarifelor;
- CPT reglementat pe niveluri de tensiune conform planului de reducere aprobat de ANRE;
- dezvoltarea optimă a rețelelor electrice de distribuție;
- rata reglementată a rentabilității aplicată bazei reglementate a activelor rețelei de distribuție;
- taxele stabilite de autoritățile centrale sau locale aferente serviciului de distribuție;
- viabilitatea financiară a operatorului de distribuție.

Art. 15. — Autoritatea competentă are dreptul să corecteze proiecția tarifelor de distribuție pentru o perioadă de reglementare sau pentru un an, cu anunțarea prealabilă a operatorului de distribuție, în cazul în care constată că:

a) stabilirea tarifelor s-a efectuat pe baza unor informații dovedite a fi incorecte sau incomplete, furnizate de operatorul de distribuție;

b) există greșeli de calcul în stabilirea tarifelor de distribuție sau erori/omisiuni în stabilirea veniturilor reglementate;

c) un cost justificat, asociat serviciului de distribuție, a fost inclus de mai multe ori;

d) au intervenit schimbări legislative majore care conduc la modificarea costurilor aferente serviciului de distribuție.

Art. 16. — Situația prevăzută la art. 15 necesită corectarea veniturilor reglementate și, după caz, invalidarea tarifelor anterior aprobate, corectarea informațiilor eronate, recalcularea și aprobarea noilor tarife aplicate de operatorul de distribuție în cauză.

Art. 17. — Operatorul de distribuție este obligat să organizeze și să țină situații contabile separate în conformitate cu condițiile asociate licenței de distribuție.

Art. 18. — (1) Situațiile contabile menționate la art. 17 trebuie să permită ANRE cunoașterea fiecărui element de venit și cost pentru activitățile reglementate și pentru activitățile nereglementate.

(2) ANRE are dreptul să solicite detalierea oricărui element de cost sau venit cuprins în situațiile contabile transmise de operatorul de distribuție.

Art. 19. — Operatorul de distribuție alocă costurile comune activităților de distribuție reglementate/nereglementate folosind o metodă de alocare care respectă următoarele principii:

a) cauzalitatea economică — atribuirea costurilor acelor activități care le determină;

b) obiectivitatea — atribuirea costurilor fără urmărirea unui interes ori obținerii unui beneficiu nemeritat al societății;

c) transparența — atribuirea pe bază de reguli definite;

d) continuitatea — atribuirea pe baza unor reguli care se păstrează în timp; regulile pot fi modificate numai în cazuri necesare și justificate.

Art. 20. — (1) În scopul aprobării tarifelor de distribuție, pentru fiecare an al perioadei de reglementare, operatorul de distribuție clasifică și alocă pe tipuri de activități veniturile și costurile, conform prezentei metodologii.

(2) Operatorul de distribuție furnizează explicații detaliate și justificări pentru modul de alocare a costurilor.

Art. 21. — (1) Autoritatea competentă controlează corectitudinea alocării costurilor și veniturilor în vederea evitării subvențiilor încrucișate între serviciul de distribuție și alte activități reglementate/nereglementate.

(2) În cazul în care constată o alocare incorectă a costurilor pe activități, ANRE efectuează corecțiile necesare, cu înștiințarea operatorului de distribuție.

Art. 22. — În determinarea venitului reglementat nu se includ următoarele costuri:

a) costuri efectuate de alte societăți comerciale care aparțin aceleiași societăți-mamă/holding sau societății-mamă/holding;

b) costurile aferente racordării noilor utilizatori, care se suportă de către terți prin aplicarea tarifelor de racordare;

c) costurile cu activitățile nereglementate desfășurate de operatorul de distribuție pentru care este utilizată rețeaua de distribuție sau salariații implicați în prestarea serviciului de distribuție;

d) costuri cu despăgubiri plătite utilizatorilor pentru nerespectarea prevederilor standardului de performanță pentru serviciul de distribuție a energiei electrice sau pentru deteriorarea receptoarelor electrice din culpa operatorului de distribuție;

e) costuri cu amenzi și penalități aplicate operatorului de distribuție.

f) costuri cu despăgubiri plătite pentru pagubele sau accidentele cauzate persoanelor fizice sau juridice, în situațiile în care instanța de judecată stabilește că au fost produse din vina operatorului de distribuție.

5. Stabilirea veniturilor reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice

5.1. Venitul-țintă inițial al activității de distribuție

Art. 23. — Venitul-țintă inițial aferent unui an t al perioadei de reglementare se determină cu formula următoare:

$$V_{\text{țintă, inițial}, t} = CC_{\text{referință}} \times (1 - X_{\text{inițial}})^t + CNC_t + CPT_t + NFRR_t + AM_{rt} + RBAR_t - V_t(ER) \quad (\text{lei}) \quad (1),$$

unde:

a) $CC_{\text{referință}} \times (1 - X_{\text{inițial}})^t$ — costurile de operare și mentenanță controlabile stabilite conform prevederilor din subcapitolul 5.2 și obținute după aplicarea factorului de eficiență $X_{\text{inițial}}$ costurilor de operare și mentenanță controlabile de referință ale perioadei de reglementare p ;

b) CNC_t — costurile de operare și mentenanță necontrolabile stabilite conform prevederilor din subcapitolul 5.4;

c) CPT_t — costul cu energia electrică pentru acoperirea consumului propriu tehnologic aprobat de autoritatea competentă, conform prevederilor din subcapitolul 5.5;

d) $NFRR$ — necesarul de fond de rulment, stabilit conform prevederilor din subcapitolul 5.6;

e) AM_{rt} — amortizarea reglementată aferentă activelor existente și noilor investiții eficiente, aprobată de autoritatea competentă conform prevederilor din subcapitolul 5.7;

f) $RBAR_t$ — rentabilitatea activelor existente și a noilor investiții eficiente aprobată de autoritatea competentă conform prevederilor din subcapitolul 5.8;

g) $V_t(ER)$ — veniturile din aplicarea tarifului reglementat de energie reactivă.

5.2. Costurile de operare și mentenanță controlabile

Art. 24. — Costurile de operare și mentenanță recunoscute de autoritatea competentă cuprind următoarele elemente:

a) costurile de operare și mentenanță controlabile;

b) costurile de operare și mentenanță necontrolabile.

Art. 25. — Costurile de operare și mentenanță controlabile cuprind în principal, fără a fi limitative, următoarele:

a) costuri cu materii prime și materiale consumabile;

b) costuri cu apa, energia electrică (regia) și alte utilități;

c) alte costuri cu materiale, inclusiv aparatele de măsurare înregistrate ca obiecte de inventar;

d) costuri cu lucrări de întreținere și reparații executate de terți;

- e) costuri cu locații de gestiune și chirii;
- f) costuri cu prime de asigurare;
- g) costuri cu studii și cercetări;
- h) costuri cu alte servicii executate de terți (inclusiv cursuri pentru perfecționarea personalului, colaboratori, comisioane și onorarii, protocol, reclamă și publicitate, deplasări, detașări și transferări, cheltuieli poștale și taxe de telecomunicații);
- i) costuri legate de personal (salarii, diurne, prime);
- j) costuri cu despăgubiri plătite de operatorul de distribuție către terți, pentru efectuarea lucrărilor de mentenanță, stabilite prin acordul părților.

Art. 26. — (1) Costurile de operare și mentenanță controlabile sunt analizate de autoritatea competentă în vederea evitării costurilor nejustificate.

(2) Autoritatea competentă poate utiliza tehnici de analiză comparativă ce pot fi definite în urma unui proces de consultare cu operatorii de distribuție.

Art. 27. — (1) În anul de referință aferent perioadei p+1, autoritatea competentă analizează nivelul costurilor de operare și mentenanță controlabile realizate în fiecare an al perioadei de reglementare p.

(2) Costurile de operare și mentenanță controlabile luate în calcul ca punct de referință la începutul perioadei de reglementare p+1 sunt egale cu costurile de operare și mentenanță controlabile aprobate pentru ultimul an al perioadei de reglementare p, din care se scade jumătate din media câștigurilor de eficiență realizate în cadrul perioadei p, valori exprimate în termeni reali ai anului de referință p+1.

(3) Autoritatea competentă are dreptul să ajusteze nivelul costurilor de operare și mentenanță controlabile luate în calcul pentru anul de referință aferent perioadei de reglementare p+1, determinat conform alin. (2), ca urmare a rezultatelor analizei comparative dintre operatorii de distribuție privind: volumul de instalații, numărul de utilizatori ai rețelei electrice de distribuție, cantitatea de energie electrică distribuită etc.

Art. 28. — (1) În anul de referință al perioadei p+1, autoritatea competentă analizează nivelul de eficiență al costurilor de operare și mentenanță controlabile prognozate a fi atins în perioada de reglementare p, comparativ cu nivelul efectiv realizat.

(2) La calculul venitului-țintă inițial pentru primul an al perioadei de reglementare p+1, autoritatea competentă determină suma aferentă câștigurilor de eficiență peste valorile aprobate pentru perioada de reglementare p și alocă 50 % din aceasta utilizatorilor (mecanism de împărțire a câștigurilor).

5.3. Factorul de eficiență reglementat $X_{\text{inițial}}$

Art. 29. — Factorul $X_{\text{inițial}}$ de creștere anuală a eficienței, stabilit de autoritatea competentă, este aplicat costurilor de operare și mentenanță controlabile ale operatorului de distribuție, față de anul precedent, începând cu primul an al primei perioade de reglementare.

Art. 30. — Autoritatea competentă impune reducerea treptată a costurilor de operare și mentenanță controlabile și absorbția constantă a ineficienței prin creșterea anuală a țințelor de eficiență.

Art. 31. — Ținta de îmbunătățire a eficienței, factorul $X_{\text{inițial}}$, se stabilește având în vedere nivelul costurilor de operare și mentenanță controlabile stabilit și cel realizat pentru perioada de reglementare p.

Art. 32. — În timpul unei perioade de reglementare, ANRE poate modifica $X_{\text{inițial}}$ pe baza unui studiu realizat de un consultant independent pentru evaluarea eficienței, care să folosească o metodă de analiză agreată de operatorii de distribuție, ca de exemplu:

- a) metoda factorilor globali de productivitate;
- b) metoda indicatorilor principali de performanță;
- c) metoda analizei regresive;
- d) programe de analiză liniară;
- e) altele.

Art. 33. — (1) Începând cu cea de-a treia perioadă de reglementare, pentru fiecare operator de distribuție, la stabilirea factorului $X_{\text{inițial}}$, autoritatea competentă poate considera o creștere de eficiență care să nu depășească 80% din media aritmetică a realizărilor aferente perioadei de reglementare anterioare.

(2) Pentru operatorii de distribuție care nu au înregistrat creștere de eficiență în perioada a doua de reglementare, valoarea factorului de eficiență se consideră cel puțin egală cu 1,5%.

5.4. Costurile de operare și mentenanță necontrolabile

Art. 34. — Următoarele costuri de operare și mentenanță sunt considerate necontrolabile:

- a) costuri rezultate din plata impozitelor, redevențelor, taxelor și vărsămintelor asimilate, stabilite conform reglementărilor legale în vigoare sau de către autoritățile centrale și locale;
- b) costuri reglementate privind cheltuieli speciale;
- c) contribuții la fondul de sănătate, la fonduri speciale, altele de aceeași natură aferente fondului de salarii, conform obligațiilor și în limita valorilor/procentelor stabilite prin legislația primară în vigoare;
- d) costurile de distribuție reglementate generate de utilizarea rețelei de distribuție, proprietate a altor operatori economici;
- e) costurile extraordinare determinate de forța majoră;
- f) costurile generate de imposibilitatea întreruperii alimentării cu energie electrică a unor societăți comerciale, în baza unui act de legislație primară; se recunoaște numai acea parte aferentă serviciului de distribuție neacoperită prin garanții bancare;
- g) costurile cu despăgubirile plătite de operatorul de distribuție către terți pentru efectuarea lucrărilor de mentenanță, stabilite prin hotărâre judecătorească, conform art. 12 alin. (10) din Lege.

5.5. Costul cu energia electrică pentru acoperirea CPT

Art. 35. — Programul de reducere a CPT se propune de operatorii de distribuție și se fundamentează pe baza următoarelor elemente: structura rețelelor electrice de distribuție, volumul de instalații, structura energiei electrice distribuite pe niveluri de tensiune, tranzitul de energie electrică prin rețelele de distribuție, costul investițiilor necesare estimate etc.

Art. 36. — (1) În anul de referință al perioadei de reglementare p+1, până la data de 1 octombrie, operatorii de distribuție transmit la ANRE un program de reducere anuală a CPT pe niveluri de tensiune, corelat cu programele de investiții anuale, aferente perioadei de reglementare p+1.

(2) Programul de la alin. (1) conține, pentru fiecare an al perioadei de reglementare p+1 și fiecare nivel de tensiune, procentele de CPT pe care OD se obligă să le atingă, denumite *ține CPT*.

Art. 37. — (1) În programul de reducere anuală a CPT, operatorii de distribuție au în vedere că ținta CPT pe fiecare nivel de tensiune pentru primul an al oricărei perioade de reglementare p+1 trebuie să fie mai mică decât procentul de CPT realizat pe nivelul de tensiune respectiv în anul de referință al perioadei p+1.

(2) În programul de reducere anuală a CPT reglementat, operatorii de distribuție au în vedere că ținta CPT pe niveluri de tensiune pentru fiecare an al oricărei perioade de reglementare, începând cu al doilea an, trebuie să fie mai mică decât cea stabilită pentru anul anterior.

(3) Operatorii de distribuție evaluează CPT tehnic și CPT comercial după o metodă pe care o comunică autorității competente.

Art. 38. — (1) ANRE analizează programele de reducere anuală a CPT menționate la art. 36 și stabilește țintele CPT pentru fiecare operator de distribuție.

(2) Țintele CPT stabilite se utilizează atât la prognoza costurilor cu CPT reglementat, cât și la efectuarea corecțiilor anuale ale veniturilor datorate modificării cantităților de energie electrică aferente CPT reglementat.

(3) ANRE are dreptul să impună modificarea programului de reducere anuală a CPT propus de operatorul de distribuție, pe baza unei analize comparative între operatorii de distribuție și având în vedere ținta CPT pentru anul de referință al perioadei de reglementare p+1.

(4) La aprobarea programului de reducere a CPT pe niveluri de tensiune, ANRE are în vedere reducerea cu prioritate a CPT pe nivelul de joasă tensiune.

Art. 39. — Câștigul de eficiență obținut de operatorul de distribuție pe fiecare nivel de tensiune din realizarea unui CPT mai mic decât ținta aprobată este lăsat la dispoziția operatorilor de distribuție în proporție de 25% pentru nivelurile de înaltă și medie tensiune, respectiv de 50% pentru nivelul de joasă tensiune.

Art. 40. — (1) În cazul în care în cadrul programului anual de investiții nu sunt aprobate de către autoritatea competentă investițiile aferente reducerii cantității de CPT, operatorii de distribuție au dreptul să solicite autorității competente revizuirea programului de reducere anuală a CPT reglementat.

(2) Autoritatea competentă nu poate respinge în mod nejustificat cererea de revizuire, noul program urmând să fie în concordanță cu programele de investiții aferente reducerii cantității de CPT aprobate.

Art. 41. — Costul cu energia electrică pentru acoperirea CPT reglementat pentru serviciul de distribuție se estimează utilizând costul de achiziție a energiei electrice și costul serviciului de transport, serviciilor de sistem și de administrare piață.

5.6. Necesarul de fond de rulment

Art. 42. — Pentru calculul necesarului de fond de rulment (NFRR) se utilizează următoarea formulă:

$$NFRR = 1/12 \times C_{OM} \times RRR \quad (\text{lei}) \quad (2),$$

unde:

$NFRR$ — necesar de fond de rulment;

C_{OM} — costuri de operare și mentenanță controlabile și necontrolabile;

RRR — rata reglementată a rentabilității.

5.7. Costurile cu amortizarea

Art. 43. — (1) Amortizarea reglementată anuală se calculează numai prin utilizarea metodei liniare, pe baza duratelor reglementate de funcționare a mijloacelor fixe, prezentate în anexa nr. 2 la prezenta metodologie.

(2) Pentru alte categorii de mijloace fixe, neincluse în anexa nr. 2, se folosesc duratele maxime de funcționare stabilite prin Catalogul privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, aprobat prin hotărâre a Guvernului, sau durate mai mari decât acestea, aprobate prin decizii/hotărâri ale conducerii societății de distribuție.

Art. 44. — (1) Costul cu amortizarea reglementată prognozată/realizată se determină ca sumă a amortizării BAR inițiale și amortizării mijloacelor fixe înregistrate în contabilitate în fiecare an, ulterior datei de 1 ianuarie 2005/data privatizării, care sunt utilizate pentru serviciul de distribuție, conform formulei următoare:

$$AM_{rt} = AM_{BAR \text{ inițial}} + AM_{existent} + AM_{Inv} \quad (\text{lei}) \quad (3),$$

unde:

AM_{rt} — amortizarea reglementată aferentă unui an generic t;

$AM_{BAR \text{ inițial}}$ — amortizarea BAR inițială stabilită prin metoda liniară pentru o durată normală de viață de 25 de ani;

$AM_{existent}$ — amortizarea anuală totală a mijloacelor fixe aferente fiecărui an, înregistrate în lista de mijloace fixe a societății între data de 1 ianuarie 2005/data privatizării și data de 31 decembrie a anului t-1;

AM_{Inv} — amortizarea mijloacelor fixe prognozate a fi puse în funcțiune/puse în funcțiune în cursul anului t.

(2) În cadrul costurilor prognozate cu amortizarea reglementată, avute în vedere pentru determinarea venitului-țintă aferent unui an t al perioadei de reglementare p+1, pentru mijloacele fixe puse în funcțiune în cursul anului t, se ia în considerare jumătate din valoarea anuală a amortizării investițiilor prognozate a fi realizate în anul respectiv.

(3) În cadrul costurilor realizate cu amortizarea reglementată, pentru mijloacele fixe puse în funcțiune în cursul anului t, valoarea amortizării se determină având în vedere luna punerii în funcțiune.

Art. 45. — Atât la întocmirea programelor de investiții, cât și la realizarea acestora, operatorii de distribuție au în vedere ca durata medie de amortizare aferentă mijloacelor fixe prognozate/realizate în anul respectiv să fie mai mare de 18 ani. Durata medie de amortizare se calculează ca medie ponderată a duratelor de funcționare în raport cu valorile prognozate/realizate ale categoriilor respective de mijloace fixe din totalul valorii prognozate/realizate din anul analizat.

Art. 46. — Amortizarea aferentă mijloacelor fixe realizate din contribuții financiare, primite cu titlu gratuit, din donații sau achiziționate din alte fonduri nerambursabile, inclusiv cele obținute din aplicarea tarifelor de racordare a noilor utilizatori ai rețelei electrice de distribuție, nu se include în costurile justificate cu amortizarea reglementată.

Art. 47. — Costurile cu amortizarea reglementată determinate potrivit prevederilor prezentului capitol sunt folosite pentru calculul BAR conform prevederilor prezentei metodologii.

5.8. Rentabilitatea bazei reglementate a activelor

Art. 48. — (1) Pentru determinarea RBAR prognozată se utilizează formula:

$$RBAR_t = RRR \times \frac{BAR_{t1ian} + BAR_{t31dec}}{2} \quad (\text{lei}) \quad (4),$$

unde:

RRR — reprezintă rata reglementată a rentabilității;

BAR_{t1ian} — BAR la 1 ianuarie în anul t ;

BAR_{t31dec} — BAR la 31 decembrie în anul t ;

t — un an generic al perioadei de reglementare.

(2) Pentru determinarea RBAR realizată se ține cont de intrările/ieșirile de mijloace fixe efectiv realizate în anul respectiv:

$$RBAR_t = RRR \times (BAR_{t1ian} - AM_{INVt} + IA_t - \frac{EA_t}{2} - \frac{AM_{existente}}{2}) \quad (\text{lei}) \quad (5),$$

unde:

RRR — reprezintă rata reglementată a rentabilității;

BAR_{t1ian} — BAR la 1 ianuarie în anul t ;

t — un an generic al perioadei de reglementare;

AM_{INVt} — amortizarea mijloacelor fixe puse în funcțiune în cursul anului t ;

IA_t — intrările de mijloace fixe în cursul anului t , recunoscute și aprobate de autoritatea competentă pentru care se înregistrează amortizare (ponderate cu luna punerii în funcțiune);

EA_t — ieșirile de mijloace fixe în cursul anului t prin operațiuni de vânzare, casare, cedare etc. din mijloacele fixe puse în funcțiune după data de 1 ianuarie 2005/data privatizării; valoric, sunt egale cu valoarea rămasă de amortizat a acestora;

$AM_{existente}$ — amortizarea mijloacelor fixe existente (BAR inițial și mijloace fixe puse în funcțiune după 1 ianuarie 2005 sau după data privatizării).

5.9. Baza reglementată a activelor (BAR)

Art. 49. — (1) BAR prognozată pentru perioada de reglementare $p+1$ include:

a) valoarea netă reglementată a BAR inițial;

b) valoarea netă reglementată a mijloacelor fixe rezultate în urma investițiilor prudente aprobate de autoritatea competentă, puse în funcțiune după data de 1 ianuarie 2005 sau data privatizării, incluse în lista de mijloace fixe a societății până la data de 31 decembrie a anului de referință al perioadei de reglementare $p+1$;

c) investițiile prognozate a se include în lista de mijloace fixe a societății și aprobate de ANRE, pentru perioada de reglementare $p+1$.

(2) BAR prognozată pentru perioada de reglementare $p+1$ se exprimă în termeni reali ai anului de referință al perioadei de reglementare $p+1$.

Art. 50. — (1) BAR include numai mijloacele fixe utilizate de operatorul de distribuție pentru prestarea serviciului de distribuție.

(2) Nu sunt incluse în BAR terenurile, activele circulante (cu excepția licențelor și brevetelor), activele puse în conservare sau stocurile și nici mijloacele fixe finanțate din contribuții financiare indiferent care este sursa acestora.

(3) Operatorul de distribuție ține evidența separată a tuturor contribuțiilor financiare primite anual. Valoarea acestor contribuții este transmisă la autoritatea competentă, conform machetelor de monitorizare.

Art. 51. — (1) Pentru calculul tarifelor de distribuție, baza reglementată a activelor prognozată și realizată, în oricare an al perioadei de reglementare, se calculează cu formula:

$$BAR_{t31dec} = BAR_{t1ian} + IA_t - EA_t - AM_{rt} \quad (\text{lei}) \quad (6)$$

unde:

BAR_{t31dec} — reprezintă baza reglementată a activelor la data de 31 decembrie a anului t ;

BAR_{t1ian} — baza reglementată a activelor existente la data de 1 ianuarie a anului t ;

AM_{rt} — amortizarea reglementată aferentă anului t , calculată conform art. 44;

IA_t — intrările de mijloace fixe în cursul anului t , recunoscute și aprobate de autoritatea competentă pentru care se înregistrează amortizare;

EA_t — ieșirile de mijloace fixe în cursul anului t prin operațiuni de vânzare, casare, cedare etc., puse în funcțiune după data de 1 ianuarie 2005/data privatizării; valoric, sunt egale cu valoarea rămasă de amortizat a acestora;

$BAR_{t1ian} = BAR_{t-131dec}$.

(2) Valoarea BAR prognozată/realizată este adusă în termeni nominali ai anului în care se efectuează calculele de corecții sau de BAR, cu inflațiile corectate, utilizate în calculul tarifelor de distribuție.

Art. 52. — (1) Obiectivele de investiții complexe, care se derulează pe o perioadă mai mare de un an, se includ etapizat în valoarea BAR, în măsura în care mijloacele fixe rezultate sunt incluse în lista de mijloace fixe a societății, și se înregistrează în contabilitate amortizarea aferentă acestora. Valoarea anuală a mijloacelor fixe cuprinse în BAR este justificată la autoritatea competentă pe baza documentelor de includere în lista de mijloace fixe a societății.

(2) La punerea în funcțiune a întregului obiectiv se probează la autoritatea competentă că suma valorilor incluse în valoarea BAR la punerile parțiale în funcțiune nu depășește valoarea totală a investiției.

Art. 53. — (1) În anul de referință al perioadei de reglementare p+1, operatorul de distribuție poate solicita autorității competente recunoașterea reevaluării activelor puse în funcțiune după 1 ianuarie 2005 sau după data privatizării, pe baza studiilor de reevaluare efectuate conform legislației primare.

(2) Valoarea maximă a reevaluării acceptată de autoritatea competentă nu depășește valoarea activelor puse în funcțiune după 1 ianuarie 2005 sau după data privatizării, actualizată prin utilizarea ratei inflației cumulate pe perioada respectivă.

Art. 54. — (1) Valoarea BAR realizate la data de 31 decembrie a anului de referință al perioadei p+1 (BAR_p), în termeni reali, se calculează luând în considerare intrările/ieșirile de mijloace fixe, efectiv realizate și acceptate de ANRE și RI corectată utilizată la calculul tarifelor de distribuție, conform formulei (în care k reprezintă numărul de ani ai perioadei de reglementare):

$$BAR_p = BAR_{p-1} \times \prod_{i=1}^k (1 + RI_i) + \sum_{t=1}^{k-1} [(IA_t - EA_t - AM_t) \times \prod_{i=t+1}^k (1 + RI_i)] + IA_k - EA_k - AM_k \quad (\text{lei}) \quad (7).$$

(2) Pentru ultimul an al unei perioade de reglementare p se consideră intrările/ieșirile de mijloace fixe efectiv realizate în primele 8 luni ale anului și cele estimate a se realiza în ultimele 4 luni ale anului.

(3) Corecția de venituri aferentă investițiilor realizate în și a ieșirilor din ultimele 4 luni ale anului de referință al unei perioade de reglementare p față de cele estimate a se realiza se efectuează în primul an al perioadei de reglementare p+1, odată cu efectuarea corecțiilor anuale.

5.10. Investiții

Art. 55. — În accepțiunea prezentei metodologii, prin *investiții realizate* se înțelege acele investiții care sunt finalizate; mijloacele fixe rezultate sunt incluse în lista de mijloace fixe a societății și se înregistrează amortizare pentru acestea.

Art. 56. — (1) În categoria investițiilor se includ cheltuielile efectuate pentru realizarea de noi mijloace fixe, precum și pentru reconstruirea, modernizarea și re tehnologizarea celor existente și care se execută pe bază de documentație specifică: studii de fezabilitate, proiecte tehnice etc.

(2) Nu se includ în categoria investițiilor cheltuielile efectuate pentru mijloacele fixe existente, pentru înlocuirea unor părți sau componente ale acestora neamortizate integral, prin care nu se îmbunătățesc parametri tehnici inițiali și care nu conduc la obținerea de beneficii economice viitoare.

Art. 57. — (1) Operatorul de distribuție are obligația de a transmite spre aprobare autorității competente programul de investiții pentru perioada de reglementare p+1, până la data de 1 aprilie a anului de referință al perioadei de reglementare p+1, conform anexei nr. 5, cu precizarea obiectivelor de investiții planificate, conform anexei nr. 10.

(2) Până la data de 15 ianuarie a fiecărui an, operatorii de distribuție transmit programele de investiții aferente anului în curs și următorului an, detaliate pe obiective/lucrări de investiții/mijloace fixe și niveluri de tensiune, cu încadrarea în valorile anuale aprobate de ANRE.

(3) În condițiile în care operatorul de distribuție a transmis programele de investiții conform prevederilor prezentei metodologii, dacă autoritatea competentă nu înștiințează operatorul de distribuție, până la data de 15 februarie a aceluiași an, că respinge programele menționate, acestea vor fi considerate ca fiind aprobate.

(4) Până la data de 1 octombrie a fiecărui an operatorii de distribuție pot solicita modificarea programului de investiții pentru anul în curs, cu respectarea valorii totale aprobate anterior pentru anul respectiv.

(5) Prin excepție de la prevederile alin. (4), investițiile efectuate ca urmare a forței majore, acceptate în urma analizei efectuate de către autoritatea competentă, precum și cele prevăzute la art. 65 sunt recunoscute în realizările de investiții ale unui an, cu posibilitatea depășirii valorii anuale de plan, aprobate anterior.

(6) Valoarea programului de investiții transmisă inițial sau a detaliilor și a modificărilor ulterioare este exprimată în unități monetare considerate în termeni nominali ai anului de referință al perioadei de reglementare.

(7) Programul de investiții se stabilește pe baza unei proceduri interne de planificare și gestiune a investițiilor a operatorilor de distribuție și trebuie să fie corelat cu planul de perspectivă, programul de reducere a CPT și planul de calitate.

Art. 58. — (1) Autoritatea competentă poate respinge programul de investiții dacă investițiile propuse nu sunt considerate prudente.

(2) Investițiile prudente sunt cele în acord cu buna practică a societăților de distribuție de energie electrică similare din Europa.

(3) Se consideră investiții prudente acele investiții care se demonstrează a fi necesare, oportune, eficiente și care reflectă condițiile pieței, respectiv:

- necesare — determinate de garantarea siguranței în funcționare a sistemului de distribuție;
- oportune — amânarea acestora produce prejudicii operatorului de distribuție și/sau utilizatorului;
- eficiente — aduc beneficii operatorului de distribuție și utilizatorului;
- condițiile pieței — costurile realizate reflectă cele mai bune condiții ale pieței, existente la data realizării.

(4) Programul de investiții prognozat aferent întregii perioade de reglementare, transmis conform art. 57 alin. (1), odată aprobat, se include în întregime în BAR.

Art. 59. — (1) Programul de investiții în rețeaua de distribuție este defalcat pe 3 tipuri de categorii, cu demonstrarea câștigului de eficiență rezultat, astfel:

- a) investiții esențiale;
- b) investiții necesare;
- c) investiții justificabile.

(2) Investițiile esențiale sunt acele investiții care au ca scop asigurarea siguranței în exploatare a rețelei de distribuție și a continuității în alimentarea cu energie electrică. Acestea includ, fără a fi limitative, următoarele:

a) re tehnologizarea și modernizarea liniilor/stațiilor și posturilor de transformare existente care sunt supraîncărcate, considerate locuri de muncă cu condiții deosebite din punctul de vedere al securității muncii, care au parametri tehnici necorespunzători în conformitate cu normele în vigoare (de exemplu: întrerupătoare care au puteri de scurtcircuit depășite datorită dezvoltării rețelei de distribuție);

b) înlocuirea echipamentelor existente uzate fizic și moral pentru care nu există piese de schimb și pentru care nu mai pot fi executate lucrări de mentenanță corespunzătoare, înlocuirea echipamentelor pentru a se respecta condițiile de mediu;

c) achiziția de echipament pentru asigurarea securității muncii;

d) instalații pentru compensarea factorului de putere.

(3) Investițiile necesare sunt acele investiții care au ca scop dezvoltarea, modernizarea și creșterea eficienței rețelei de distribuție pentru asigurarea unui serviciu de distribuție la indicatorii de calitate prevăzuți în standardele de performanță în vigoare. Acestea includ, fără a fi limitative, următoarele:

a) înlocuirea echipamentelor existente amortizate, ai căror parametri tehnici nu mai corespund cu normativele în vigoare și care nu mai asigură respectarea parametrilor de performanță și calitate prevăzuți în legislație;

- b) înlocuirea de echipamente, lucrări de rețehnologizare și modernizare pentru reducerea CPT, înlocuirea grupurilor de măsurare;
- c) îmbunătățirea calității serviciului de distribuție (de exemplu, lucrări pentru creșterea nivelului de tensiune);
- d) realizarea de capacități noi, extinderea rețelei existente pentru alimentarea noilor utilizatori;
- e) implementarea sistemelor de măsurare inteligentă;
- f) noi racordări, inclusiv cele impuse de legislația primară, întărirea rețelei pentru noile racordări, precum și cota-parte neacoperită de tariful de racordare.

(4) Investițiile justificabile sunt acele investiții pentru care cheltuielile aferente trebuie analizate în raport cu beneficiul pe care îl aduc utilizatorilor. Acestea includ, fără a fi limitative, următoarele:

- a) achiziția de echipamente de lucru (truse și scule);
- b) îmbunătățirea condițiilor de muncă (modernizarea clădirilor administrative, dotarea sediilor administrative, achiziția de autoturisme etc.);
- c) preluări de capacități energetice de distribuție a energiei electrice de la terți.

Art. 60. — (1) Autoritatea competentă are dreptul de a analiza în orice moment orice investiție realizată, anterior aprobată, din punctul de vedere al necesității și oportunității investiției, documentației aferente promovării investiției, eficienței obținute, respectării standardelor de performanță, a reglementărilor și legislației specifice și a costurilor asociate.

(2) Pe baza analizei de la alin. (1), ANRE poate să nu recunoască investițiile care nu îndeplinesc condițiile menționate.

Art. 61. — Valoarea de realizare a unei investiții recunoscută de ANRE nu depășește cu mai mult de 10% valoarea acesteia, prevăzută în programul aprobat conform art. 58 alin. (4).

Art. 62. — Lucrările de modernizare realizate în urma producerii unor evenimente accidentale în rețelele electrice de distribuție se încadrează în categoria investițiilor conform prevederilor regulamentului de conducere și organizare a activității de mentenanță și a legislației specifice în vigoare și se raportează pe lista de investiții realizate suplimentar însoțite de justificările necesare, urmând a se introduce în BAR în conformitate cu prevederile art. 65.

Art. 63. — La sfârșitul fiecărei perioade de reglementare, autoritatea competentă stabilește valoarea BAR necesară calculului tarifelor pentru următoarea perioadă de reglementare, pe baza realizărilor programelor de investiții anterior aprobate și efectuează corecțiile necesare.

Art. 64. — (1) Investițiile prevăzute într-un program anual care se pun în funcțiune în anul următor se introduc în BAR în anul de punere în funcțiune, cu posibilitatea depășirii valorii programului anual respectiv.

(2) Pentru investițiile de la alin. (1) se determină corecția anuală conform art. 66.

Art. 65. — Investițiile realizate suplimentar, datorită unor condiții excepționale, față de programul aprobat aferent unei anumite perioade de reglementare pot fi introduse în BAR la începutul perioadei de reglementare p+1, la valoarea rămasă de amortizat, numai dacă au fost aprobate de către ANRE înainte de realizarea acestora.

Art. 66. — (1) Veniturile ΔV_t rezultate din nerealizarea/depășirea în oricare an al perioadei de reglementare p a investițiilor aprobate de autoritatea competentă sunt reduse din/adăugate la veniturile aferente perioadei de reglementare p+1.

(2) Valoarea ΔV_t se calculează cu formula:

$$\Delta V_t = \sum_{i=1}^n RRR \times (BAR_{realiz,t} - BAR_{prognoz,t}) \times \prod_{i=t}^n (1 + RTS_i) + \sum_{i=1}^n (AM_{realiz,t} - AM_{prognoz,t}) \times \prod_{i=t}^n (1 + RTS_i) - \sum_{i=1}^n \Delta V_{i,t} \times \prod_{i=t}^n (1 + RTS_i) \quad (\text{lei}) \quad (8),$$

unde:

$(BAR_{realiz,t} - BAR_{prognoz,t})$ — reprezintă diferența valorică dintre baza reglementată a activelor prognozată ce conține investițiile prognozate a fi realizate în anul t și baza reglementată a activelor realizată ce conține investițiile realizate în anul t, exprimată în termeni nominali ai anului t;

$(AM_{realiz,t} - AM_{prognoz,t})$ — diferența dintre valoarea reglementată a amortizării prognozate pentru anul t și valoarea reglementată a amortizării realizate în anul t, exprimată în termeni nominali ai anului t;

RTS_t — rata dobânzii titlurilor de stat considerată pentru anul t, în termeni reali;

$\Delta V_{i,t}$ — corecția de venit datorată nerealizării investițiilor aferente anului t, aplicată în timpul perioadei de reglementare, exprimată în termeni nominali ai anului t.

5.11. Rata reglementată a rentabilității

Art. 67. — Rata reglementată a rentabilității se calculează în termeni reali pe baza costului mediu ponderat al capitalului înainte de impozitare.

Art. 68. — (1) Începând cu cea de a treia perioadă de reglementare, rata reglementată a rentabilității (RRR) este aceeași pentru toți operatorii de distribuție, pe toată durata perioadei de reglementare.

(2) Pentru investițiile în implementarea sistemelor de măsurare inteligentă se aplică la sfârșitul perioadei de reglementare o valoare a RRR majorată cu 0,5 puncte procentuale, condiționată de reducerea cu 1 punct procentual a CPT realizat față de ținta aprobată pentru nivelul de joasă tensiune.

(3) Rata reglementată a rentabilității se stabilește de ANRE în conformitate cu prevederile prezentei metodologii și se aprobă prin ordin al președintelui ANRE cu cel puțin 3 luni înainte de începerea unei noi perioade de reglementare.

5.12. Costul mediu ponderat al capitalului

Art. 69. — Costul capitalului, în termeni reali, poate fi stabilit pe baza costului mediu ponderat al capitalului înainte de impozitare, conform următoarelor formule:

$$RRR = CCP \times K_p / (1 - T) + CCI \times K_i \quad (\%) \quad (9),$$

unde:

CCP — costul capitalului propriu în termeni reali, calculat după impozitare, recunoscut de autoritatea competentă (%);

CCI — costul capitalului împrumutat în termeni reali, calculat înainte de impozitare, recunoscut de autoritatea competentă (%);

K_p — ponderea capitalului propriu în total capital, stabilită de autoritatea competentă;

K_i — ponderea capitalului împrumutat în total capital, stabilită de autoritatea competentă. $K_i = (1 - K_p)$;

T — rata impozitului pe profit.

5.12.1. Model de determinare a valorii capitalului (CAPM)

Art. 70. — Începând cu cea de a treia perioadă de reglementare, autoritatea competentă poate utiliza CAPM — Capital Asset Pricing Model pentru a cuantifica rata rentabilității activelor pentru operatorii de distribuție reglementați.

Art. 71. — Costul capitalului propriu poate fi exprimat prin formula:

$$CCP = R_f + (R_m - R_f) * \beta \quad (10),$$

unde:

CCP reprezintă costul capitalului propriu în termeni reali, calculat după impozitare, recunoscut de autoritatea competentă (%);

R_f — rata rentabilității investițiilor fără risc (de exemplu, dobânda la obligațiunile de stat/bonuri de trezorerie);

R_m — rata rentabilității pe piața acțiunilor (venitul așteptat din portofoliul de piață) ($R_m - R_f$) este prima riscului de piață;

β — coeficient care exprimă corelația dintre venitul rezultat din portofoliul de piață și venitul individual al societății reprezentând o comparație a riscului de piață;

$(R_m - R_f) * \beta$ — exprimarea primei de risc în valoare procentuală.

5.12.2. Costul capitalului împrumutat

Art. 72. — Costul capitalului împrumutat se calculează pe baza dobânzii curente la un împrumut eficient și bine gestionat de pe o piață de capital națională sau internațională relevantă, cu caracteristici asemănătoare cu piața financiară internă.

Art. 73. — În cazul în care costul real al capitalului împrumutat depășește nivelul dobânzii curente pe o piață internă sau externă de capital, autoritatea competentă solicită informații suplimentare asupra motivelor apariției acestei diferențe. Dacă operatorul de distribuție nu furnizează documentele cerute de autoritatea competentă sau furnizează documente incomplete, autoritatea competentă stabilește valoarea costului capitalului împrumutat fără consultarea operatorilor de distribuție.

Art. 74. — Autoritatea competentă poate decide să calculeze costul capitalului împrumutat însumând rata investițiilor fără risc cu prima de risc specifică societății (prima de risc a împrumuturilor sau întinderea creditelor).

Art. 75. — Pe parcursul ultimului an al unei perioade de reglementare, autoritatea competentă inițiază un proces de consultare pentru stabilirea structurii capitalului ce este luată în calcul la stabilirea ratei reglementate a rentabilității. Operatorii de distribuție pot să propună și autoritatea competentă poate să decidă o structură a capitalului, ținând cont și de structura standard a unor societăți internaționale cu activități similare, precum și de condițiile și riscul pieței interne de electricitate.

6. Stabilirea factorului X_{final}

Art. 76. — La determinarea factorului X_{final} autoritatea competentă ia în considerare:

a) îmbunătățirea prognozată a productivității realizate de OD;

b) modificările prognozate ale costurilor;

c) programul de investiții și baza reglementată a activelor;

d) cantitățile prognozate de energie electrică distribuită;

e) orice cerință de liniarizare a venitului aprobat.

Art. 77. — Factorul X_{final} se determină pe baza ecuației:

$$\sum_{t=1}^n \left[\frac{1}{(1 + RRR)^t} \times (1 - X_{final})^t \times \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m p_{0ij} q_{tij} \right] = \sum_{t=1}^n \left[\frac{1}{(1 + RRR)^t} \times V_{t,t \text{ int } ainitial} \right] \quad (\text{lei}) \quad (11),$$

unde:

$(1 + RRR)^t$ — factorul de actualizare utilizat pentru calculul veniturilor nete actualizate aferente anului generic t;

$V_{t, tinta \text{ initial}}$ — venitul-țintă inițial aferent anului generic t;

$(1 - X_{final})^t * \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m p_{0ij} q_{tij}$ — veniturile anuale calculate cu tarifele anului de referință și cantitățile aferente anului t;

i — nivelul de tensiune;

j — categoria de utilizatori racordați la nivelul de tensiune i;

n — numărul de niveluri de tensiune;

m — numărul de categorii de utilizatori.

Art. 78. — Veniturile anuale liniarizate sunt cele care conduc la valoarea netă prezentă echivalentă a veniturilor-țintă inițiale, prin aplicarea factorului de liniarizare X_{final} asupra tarifelor în vigoare în anul de referință al perioadei de reglementare p+1 și a cantităților prognozate.

7. Formula de reglementare a coșului de tarife plafon

7.1. Definierea formulei de reglementare

Art. 79. — Determinarea tarifelor anuale, a venitului reglementat anual care conține corecțiile aferente anului anterior, în fiecare an al unei perioade de reglementare, se efectuează cu respectarea formulei coșului de tarife plafon:

$$1 + RI_{t+1} - X_{final} \pm S \geq \frac{\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m p_{ij}^{t+1} q_{ij}^t}{\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m p_{ij}^t q_{ij}^t} \quad (12),$$

unde:

p_{ij}^t — prețurile utilizate în anul t pentru componenta j a tarifului i;

p_{ij}^{t+1} — prețul propus pentru componenta j a tarifului i în anul t+1;

q_{ij}^t — sunt cantitățile de energie electrică aferente componentei j a tarifului i , înregistrate în anul t , determinate conform prevederilor art. 83;
 RI_{t+1} — rata reglementată a inflației considerată de ANRE la stabilirea tarifelor de distribuție;
 S — reprezintă factorul de stimulare corelat cu nivelul de calitate a serviciului de distribuție.

7.2. Rata inflației

Art. 80. — Pentru aprobarea tarifelor de distribuție, autoritatea competentă utilizează RI stabilită pe baza datelor furnizate de instituțiile abilitate.

Art. 81. — În cazul în care creșterea inflației depășește 5% trimestrial, operatorul de distribuție poate solicita creșterea trimestrială a tarifelor de distribuție.

Art. 82. — (1) Valoarea RI corectată pentru anul $t+1$ se determină pe baza valorii RI prognozate în anul t de Comisia Națională de Prognoză pentru anul $t+1$, la care se adună algebric diferența dintre RI realizată (și comunicată de INSSE) în anul $t-1$ și RI prognozată inițial pentru anul $t-1$, dacă această diferență a fost mai mare de 1%,

(2) RI corectate cumulate se utilizează atât la calculul corecțiilor, cât și la determinarea venitului anual reglementat.

7.3. Corecții anuale

Art. 83. — (1) Anual, ANRE efectuează corecția veniturilor datorată:

- modificării cantităților de energie electrică distribuită față de cele prognozate;
- modificării cantităților și prețului de achiziție pentru CPT reglementat, față de cele prognozate;
- modificării anuale a costurilor de operare și mentenanță necontrolabile față de cele prognozate;
- modificărilor veniturilor din energia reactivă față de cele prognozate;
- nerealizării/depășirii programului de investiții aprobat;
- veniturilor din alte activități desfășurate de operatorul de distribuție.

(2) Autoritatea competentă stabilește venitul reglementat și tarifele pentru anul următor ținând seama de corecțiile justificate, cu respectarea limitării de la art. 98.

(3) Corecțiile enumerate la alin. (1) sunt actualizate cu RTS și, după caz, cu RI corectată, în termenii nominali ai anului de efectuare a corecțiilor.

Art. 84. — Autoritatea competentă verifică datele și documentele transmise de operatorii de distribuție pentru justificarea corecțiilor solicitate.

Art. 85. — (1) Operatorii de distribuție transmit până la data de 1 octombrie (dată de înregistrare la ANRE) a fiecărui an t din cadrul unei perioade de reglementare p cantitățile de energie electrică distribuite, realizate pentru primele 8 luni aferente anului t , precum și prognoza pentru ultimele 4 luni ale aceluiași an, conform anexei nr. 8.

(2) Pentru fiecare nivel de tensiune, cantitatea de energie electrică prognozată a fi distribuită în cursul ultimelor 4 luni ale anului t este egală cu cantitatea de energie electrică distribuită în cursul ultimelor 4 luni ale anului $t-1$ înmulțită cu indicele de creștere/descrștere a cantității de energie electrică distribuită în primele 8 luni ale anului t față de cantitatea de energie electrică distribuită în primele 8 luni ale anului $t-1$.

(3) Constituie excepție de la alin. (2) cazul în care pentru ultimele 4 luni ale anului t operatorul de distribuție are cunoștință de creșterea/descrșterea semnificativă a consumului de energie electrică, fapt ce trebuie probat prin documente justificative, caz în care nu se va mai aplica indicele de creștere definit anterior.

(4) Corecția cantităților realizate în ultimele 4 luni ale anului t se realizează în anul $t+1$ prin comparare cu cantitățile prognozate în anul t pentru ultimele 4 luni ale anului t .

Art. 86. — (1) Variația cantităților anuale de energie electrică distribuită este luată în considerare la calculul corecției veniturilor reglementate aferente anului $t+1$.

(2) Diferențele cantitative sunt transformate în diferențe de venituri luând în calcul tarifele corespunzătoare anului în care s-a distribuit energia electrică.

(3) În cazul în care cantitatea de energie electrică distribuită realizată este mai mare decât cantitatea de energie electrică distribuită prognozată, se determină o diferență de venituri negativă, ceea ce generează o ajustare în minus a venitului reglementat aferent anului $t+1$.

(4) În cazul în care cantitatea de energie electrică distribuită realizată este mai mică decât cantitatea de energie electrică distribuită prognozată, se determină o diferență de venituri pozitivă, ceea ce generează o ajustare în plus a venitului reglementat aferent anului $t+1$.

Art. 87. — (1) Creșterea/Descrșterea cantității anuale de energie electrică distribuită cu mai mult de $\pm 20\%$ față de cantitatea prognozată la începutul perioadei de reglementare este raportată la autoritatea competentă de către operatorul de distribuție în termen de 30 de zile de la constatare.

(2) Autoritatea competentă determină perioada de recuperare a acestor diferențe de venituri de către operatorul de distribuție sau de rambursare către utilizatori.

Art. 88. — (1) În cadrul corecției anuale aferente CPT reglementat se au în vedere:

a) diferențele de cantități de CPT reglementat prognozate față de cele realizate datorită modificării cantităților de energie electrică distribuite, considerate ca procent de CPT reglementat aplicat la energia electrică intrată în rețeaua de distribuție, pentru fiecare nivel de tensiune;

b) diferențele dintre prețul mediu de achiziție a energiei electrice pentru acoperirea CPT reglementat prognozat și cel realizat (inclusiv costurile cu serviciile de transport, sistem și operare piață aferente).

(2) Prețul mediu de achiziție a energiei electrice pentru acoperirea CPT reglementat recunoscut de autoritatea competentă pentru anul t este cel realizat, dacă acesta nu depășește un preț de referință determinat cu luarea în considerare a prețului mediu stabilit pe Piața Centralizată a Contractelor Bilaterale în proporție de 80% și a celui stabilit pe Piața Pentru Ziua Următoare în proporție de 20%, pentru anul t .

(3) Dacă prețul mediu de achiziție a energiei electrice pentru acoperirea CPT reglementat realizat depășește prețul de referință de la alin. (2), prețul mediu de achiziție a energiei electrice pentru acoperirea CPT recunoscut se determină pe baza prețului de referință și a unui cost al dezechilibrelor recunoscut de $\pm 10\%$ din cantitatea de energie electrică pentru acoperirea CPT, în limita unei creșteri cu 2% a prețului de referință.

(4) În funcție de evoluția prețurilor pe piața de energie electrică, ANRE poate revizui procentul de creștere a prețului de referință menționat la alin. (3).

(5) Prețul mediu de achiziție a energiei electrice pentru acoperirea CPT reglementat luat în considerare pentru corecția aferentă unui an t (8 luni realizate + 4 luni prognozate) este un preț determinat conform alin. (2) și (3), pentru primele 6 luni ale anului t.

Art. 89. — (1) În cazul în care operatorul de distribuție asigură pentru OTS tranzitarea energiei electrice la 110 kV, OD poate solicita considerarea în cadrul corecției anuale a CPT reglementat a unui alt procent de reducere la 110 kV față de cel asumat prin programul de reducere a CPT reglementat.

(2) Solicitarea operatorului de distribuție trebuie să fie însoțită de documente din care să rezulte că tranzitul s-a realizat și s-a datorat capacității insuficiente a rețelei de transport din zona respectivă.

Art. 90. — (1) Operatorii de distribuție transmit până la data de 1 octombrie (dată de înregistrare la ANRE) a fiecărui an t din cadrul unei perioade de reglementare costurile de operare și mentenanță necontrolabile aferente serviciului de distribuție, realizate în primele 8 luni aferente anului t și ultimele 4 luni ale anului t-1, conform anexei nr. 9.

(2) Pentru ultimele 4 luni ale anului t se utilizează valorile obținute prin împărțirea la 3 a valorii anuale a costurilor de operare și mentenanță necontrolabile aferente anului t, prognozate la începutul perioadei de reglementare.

(3) Pentru corecția costurilor de operare și mentenanță necontrolabile aferente anului t se utilizează valoarea costurilor realizate în primele 8 luni ale anului t și cele prognozate în anul de referință pentru ultimele 4 luni ale anului t, calculate conform prevederilor alin. (2).

(4) Corecția costurilor de operare și mentenanță necontrolabile aferente ultimelor 4 luni ale anului t se efectuează în anul t+1.

Art. 91. — (1) În cazul unui eveniment de forță majoră, certificat de instituțiile abilitate ale statului român, OD poate solicita după realizarea evenimentului o compensare a costurilor cu forța majoră.

(2) Pentru evenimentele de forță majoră, operatorul de distribuție are obligația de a întocmi și a păstra toate documentele stabilite de ANRE prin ghidul de completare a machetelor de monitorizare a serviciului de distribuție.

(3) ANRE are dreptul de a verifica prin sondaj documentele de la alin. (2).

Art. 92. — (1) Pentru stabilirea valorii corecției se compară valorile realizate cu valorile prognozate, în termeni nominali ai anului pentru care se efectuează corecția.

(2) Diferența rezultată (exprimată în lei) se actualizează cu RTS și se adună algebric la venitul aferent anului următor.

Art. 93. — (1) În fiecare an t, autoritatea competentă verifică realizarea programului de investiții aprobat anterior pentru anul t-1, inclusiv a celor realizate suplimentar, și comunică OD valoarea acceptată a investițiilor, precum și amortizarea aferentă.

(2) Corespunzător investițiilor realizate și verificate conform alin. (1), dacă valoarea anuală realizată este mai mică decât 80% din valoarea anuală aprobată anterior, ANRE efectuează în anul respectiv corecțiile de amortizare și rentabilitate aferente investițiilor respective, prin aplicarea formulei de la art. 94.

(3) Investițiile realizate aprobate în cursul unei perioade de reglementare sunt incluse în calculul BAR, conform formulei de la art. 54.

Art. 94. — (1) Corecția $\Delta V_{I,t+1}$ a venitului reglementat al anului t+1 cu valoarea investițiilor realizate în anul t-1 se calculează cu formula:

$$\Delta V_{I,t+1} = RRR \times (I_{realizat-1} - I_{prognozt-1}) \times \prod_{i=t-1}^t (1 + RTS_i) + (AM_{realizat-1} - AM_{prognozt-1}) \times \prod_{i=t-1}^t (1 + RTS_i) \quad (\text{lei}) \quad (13),$$

unde:

$\Delta V_{I,t+1}$ — corecția de venit aplicată în anul t+1 datorată investițiilor aferente anului t-1;

$I_{realizat,t-1}$ — valoarea investițiilor realizate în anul t-1, în termeni nominali ai anului t-1;

$I_{prog,t-1}$ — valoarea investițiilor prognozate a se realiza în anul t-1, în termeni nominali ai anului t-1;

$AM_{realizat,t-1}$ — amortizarea investițiilor realizate în anul t-1, în termeni nominali ai anului t-1;

$AM_{prog,t-1}$ — amortizarea tuturor investițiilor prognozată a se realiza în anul t-1, în termeni nominali ai anului t-1;

RTS_t — rata dobânzii titlurilor de stat considerată pentru anul t, în termeni reali;

RRR — rata reglementată a rentabilității.

(2) Prevederile alin. (1) nu se aplică pentru investițiile realizate în ultimii 2 ani ai unei perioade de reglementare.

Art. 95. — Corecția de venituri $\Delta V_{I,t+1}$ rezultată din nerealizarea în oricare an t-1 al perioadei de reglementare p a investițiilor aprobate de autoritatea competentă este redusă din venitul reglementat al anului t+1, în termeni nominali ai anului t+1.

Art. 96. — (1) OD transmit până la data de 1 octombrie (dată de înregistrare la ANRE) a fiecărui an t din cadrul unei perioade de reglementare veniturile din energia reactivă, realizate în primele 8 luni aferente anului t și ultimele 4 luni ale anului t-1, conform anexei nr. 7.

(2) Pentru ultimele 4 luni ale anului t se utilizează valorile obținute prin împărțirea la 3 a valorii anuale a veniturilor din energia reactivă aferente anului t, prognozate la începutul perioadei de reglementare.

(3) Pentru corecția veniturilor din energia reactivă aferente anului t se utilizează valoarea veniturilor realizate în primele 8 luni ale anului t și cele prognozate în anul de referință pentru ultimele 4 luni ale anului t, calculate conform prevederilor alin. (2).

(4) Corecția veniturilor din energia reactivă aferente ultimelor 4 luni ale anului t se efectuează în anul t+1.

Art. 97. — Anual, ANRE alocă utilizatorilor 50% din profitul brut obținut de OD din alte activități reglementate și nereglementate pentru care se utilizează active care sunt incluse în BAR.

Art. 98. — Venitul reglementat se limitează utilizând următoarea formulă:

$$(1 + RI_{t+1} - X_{final} \pm S) \times \left(\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m p_{ij}^t q_{ij}^t \right) + \Delta Vt = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m p_{ij}^{t+1} q_{ij}^t \quad (\text{lei}) \quad (14),$$

unde :

ΔV_t reprezintă diferența de venit determinată conform art. 83.

7.4. Calitatea serviciului de distribuție

Art. 99. — Indicatorii de performanță ai serviciului de distribuție sunt stabiliți și monitorizați conform standardului de performanță.

Art. 100. — (1) Începând cu cel de-al doilea an al celei de a treia perioade de reglementare, ANRE introduce în calculul tarifelor de distribuție un factor de corecție S privind respectarea nivelului minim de calitate impus prin standardul de performanță al serviciului de distribuție a energiei electrice. Prin factorul S se aplică premierea/penalizarea OD pentru depășirea/nerespectarea calității serviciului de distribuție prestat față de cea stabilită prin standardul de performanță.

(2) Factorul S se determină conform unei metodologii de calcul elaborate de ANRE.

Art. 101. — Nivelul anual al volumului de venituri asociat premierii/penalizării pentru depășirea/nerespectarea indicatorilor de calitate nu depășește 4% din venitul reglementat și este stabilit printr-un proces consultativ.

8. Tarifele de distribuție

Art. 102. — Tarifele activității de distribuție acoperă costurile eficiente ale OD asociate realizării serviciului de distribuție a energiei electrice.

Art. 103. — Tarifele pentru serviciul de distribuție pot fi de tip monom sau binom și sunt diferențiate pe OD și pe niveluri de tensiune.

Art. 104. — Tariful specific de distribuție se calculează pentru fiecare nivel de tensiune, ca raport dintre venitul reglementat și cantitatea de energie electrică distribuită la acest nivel de tensiune, pe perioada de calcul.

Art. 105. — (1) Începând cu cea de a treia perioadă de reglementare, tarifele de distribuție pot varia de la un an la altul în termeni reali cu cel mult 10% pentru fiecare dintre tarifele specifice de distribuție și 7% pentru tariful mediu ponderat.

(2) Autoritatea competentă poate impune și limitări valorice ale nivelurilor prețurilor/tarifelor ce compun coșul de tarife plafon.

(3) În cazul limitării tarifelor conform alin. (1) și (2), diferența de venituri se regularizează în anul/anii următor/următori, în limita plafonului stabilit de creștere a tarifelor.

Art. 106. — Autoritatea competentă poate impune plafonări suplimentare ale prețurilor/tarifelor reglementate pentru evitarea subvențiilor între diverse niveluri de tensiune.

8.1. Alocarea costurilor și aplicarea tarifelor pentru serviciul de distribuție

Art. 107. — Alocarea costurilor și stabilirea tarifelor pentru serviciul de distribuție se efectuează conform anexei nr. 1.

9. Transmiterea datelor și informațiilor la autoritatea competentă pentru aprobarea tarifelor pentru serviciul de distribuție

Art. 108. — (1) Informațiile transmise de OD la autoritatea competentă se bazează pe proceduri interne pentru înregistrarea și păstrarea datelor și sunt însoțite de explicarea ipotezelor ce stau la baza obținerii datelor transmise.

(2) Aceste informații sunt în conformitate cu:

- legislația contabilă în vigoare în România;
- regulile și practicile contabile interne ale OD;
- orice altă reglementare emisă de autoritatea competentă.

Art. 109. — Înainte de începerea unei noi perioade de reglementare p+1, OD transmite la ANRE, până la data de 1 octombrie (dată de înregistrare la ANRE) a ultimului an al perioadei de reglementare p, următoarele documente și informații:

a) solicitarea de aprobare a tarifelor cu specificarea exactă a valorilor solicitate, cu respectarea limitării impuse coșului de tarife;

- date generale, conform anexei nr. 3;
- costurile și veniturile reglementate, conform anexei nr. 4;
- programul de investiții cu detalierea costului estimat, a surselor de finanțare și a amortizării aferente noilor investiții, conform anexei nr. 5;
- bilanțul de energie, conform anexei nr. 6;
- considerentele care au stat la baza fundamentării prognozei de energie electrică distribuită și metoda de prognoză utilizată;
- alte date, conform anexei nr. 7;
- programul de investiții detaliat, conform anexei nr. 10;
- descrierea și justificarea metodelor folosite pentru alocarea costurilor, în funcție de tipul de tarif de distribuție aplicat, respectiv structura coșului de tarife, inclusiv alte documente relevante;
- o scrisoare de consimțământ semnată de conducătorul societății privind posibila publicare a datelor transmise cu specificarea, după caz, a acelor date care au caracter confidențial sau de secret de serviciu, conform legislației în vigoare.

Art. 110. — Pentru aprobarea anuală a tarifelor, operatorul de distribuție furnizează autorității competente, până cel mai târziu la data de 1 octombrie (dată de înregistrare la ANRE) a anului curent t:

- datele necesare corecției cantităților de energie electrică distribuită, a CPT reglementat (cantitate și preț), conform anexei nr. 8;
- datele necesare corecției costurilor de operare și mentenanță necontrolabile, a veniturilor din energie reactivă și a profitului din alte activități, conform anexei nr. 9;
- datele necesare corecției de venituri aferente nerealizării planului de investiții;
- alte date pe care ANRE le consideră necesare pentru aprobarea tarifelor.

Art. 111. — Anexele prevăzute la art. 109 și 110 nu se pot publica în Monitorul Oficial al României, Partea I, din motive tehnoredacționale și se vor publica pe site-ul ANRE, www.anre.ro, la data intrării în vigoare a prezentei metodologii.

Art. 112. — Autoritatea competentă poate solicita sau efectua independent verificări și/sau auditare pentru oricare din informațiile pe care le-a solicitat sau care i-au fost furnizate conform prevederilor prezentei metodologii.

Art. 113. — (1) Operatorul de distribuție are obligația să transmită autorității competente orice informații și documente suplimentare pe care aceasta le consideră necesare pentru aprobarea tarifelor de distribuție.

(2) Termenele stabilite de autoritatea competentă (ca dată de intrare ANRE) pentru transmiterea datelor și informațiilor sunt obligatorii, orice informații sau documente transmise ulterior termenului precizat de ANRE nu mai sunt luate în considerare.

(3) Autoritatea competentă monitorizează costurile și veniturile operatorului de distribuție, conform reglementărilor în vigoare.

(4) Informațiile furnizate anual sau pentru o perioadă de reglementare vor fi considerate ca acceptate în cazul în care autoritatea competentă nu a cerut în scris vreo adăugire sau modificare în termen de 30 de zile de la data înregistrării la ANRE a ultimelor date și/sau informații de la operatorii de distribuție.

Art. 114. — După fiecare perioadă de reglementare, autoritatea competentă inițiază un proces de consultare cu operatorii de distribuție privind nivelul costurilor și veniturilor realizate în perioada de reglementare anterioară, precum și propunerile pentru perioada următoare.

Art. 115. — Pe baza analizei efectuate pentru stabilirea tarifelor, în perioada 15 noiembrie—1 decembrie a fiecărui an, au loc discuții la autoritatea competentă cu fiecare operator de distribuție, în scopul prezentării rezultatelor analizei efectuate pentru stabilirea nivelului tarifelor de distribuție pentru următorul an.

10. Dispoziții finale

Art. 116. — Anul 2013 reprezintă an de trecere de la perioada a doua de reglementare la perioada a treia de reglementare.

Art. 117. — Pentru determinarea corecției de venituri aferente anului 2013 se aplică Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 51/2012 pentru aprobarea tarifelor specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice prestat de operatorii principali de distribuție a energiei electrice și se vor adăuga corecțiile stabilite la art. 83 alin. (1) lit. d) și f).

Art. 118. — La determinarea punctului de referință pentru costul de operare și mentenanță controlabil precizat la art. 27 alin. (2) pentru perioada a treia de reglementare anul de referință este anul 2013.

Art. 119. — La stabilirea bazei reglementate a activelor prognozate pentru perioada a treia de reglementare se ia în considerare valoarea noilor investiții realizate și recunoscute de ANRE în anul 2013 și amortizarea aferentă acestora.

Art. 120. — Diferența de venit rezultată în urma determinării corecțiilor aferente perioadei a doua de reglementare, precum și a celor aferente anului 2013 va fi repartizată uniform în perioada a treia de reglementare.

Art. 121. — La calculul rentabilității bazei reglementate a activelor prognozate pentru perioada a treia de reglementare se consideră bază reglementată a activelor conform art. 119.

Art. 122. — Rata Reglementată a Activelor (RRR) pentru operatorii de distribuție, exprimată în termeni reali, înainte de impozitare, este de 8,52% pentru anul 2013 și pentru fiecare an al celei de-a treia perioade de reglementare (2014—2018).

Art. 123. — Anul de referință pentru programul de reducere a CPT pentru perioada a treia de reglementare este anul 2013.

Art. 124. — (1) În anul 2014, ANRE realizează prin intermediul unui consultant un studiu privind evaluarea CPT pentru rețelele electrice de distribuție din fiecare zonă de licență, corelat cu condițiile specifice acesteia.

(2) Începând cu anul 2015, în urma rezultatelor studiului menționat la alin. (1), ANRE poate modifica programele de reducere anuală a CPT reglementat stabilite conform art. 38.

Art. 125. — Anexele nr. 1—10 fac parte integrantă din prezenta metodologie.

*ANEXA Nr. 1
la metodologie*

Alocarea costurilor și stabilirea tarifelor pentru serviciul de distribuție

1. a) Operatorul de distribuție realizează structura și nivelul tarifelor ce formează coșul de tarife plafon.
b) Autoritatea competentă are responsabilitatea controlului alocării costurilor și a calculului tarifelor, transmise de operatorul de distribuție, în conformitate cu prevederile metodologiei.

2. În stabilirea structurii și nivelului tarifelor de distribuție operatorul de distribuție are în vedere condițiile tehnico-economice ale rețelei de distribuție și gradul de suportabilitate a consumatorilor, conform prevederilor art. 79 și 105 din metodologie.

3. a) Metoda de alocare a costurilor adoptată de operatorul de distribuție trebuie să fie pusă la dispoziția autorității competente și explicată în documentația transmisă pentru aprobarea tarifelor.

b) Metoda de alocare a costurilor rămâne neschimbată pe durata unei perioade de reglementare. Orice modificare a metodei de alocare a costurilor se poate face numai pentru următoarea perioadă de reglementare, după aprobarea explicită a autorității de reglementare.

4. Costurile justificate se alocă de către operatorii de distribuție conform structurii stabilite a tarifelor de distribuție.

5. a) Valoarea mijloacelor fixe care prin natura lor nu pot fi alocate direct unui nivel de tensiune se repartizează pe niveluri de tensiune folosindu-se drept cheie de alocare ponderea categoriei de instalații pe nivel de tensiune, din totalul categoriilor de instalații de distribuție.

b) Autoritatea competentă are dreptul să analizeze și să verifice dacă se respectă prevederile legale privind evitarea subvenției încrucișate.

6. La determinarea CPT pe niveluri de tensiune, pierderile în transformatoarele de putere se atribuie CPT aferent nivelului de tensiune inferior.

7. Pentru fiecare nivel de tensiune (precizat prin indicele „J”) se determină energia electrică distribuită prin acesta E_J , pentru serviciul de distribuție prestat, exceptând energia tranzitată spre ceilalți operatori de distribuție și/sau OTS.

$$E_J = E_{CE,J} + E_{F,J} + E_{T,J} \quad (\text{MWh}) \quad (15).$$

8. a) În anul de referință al oricărei perioade de reglementare, operatorii de distribuție sunt obligați să propună autorității competente o metodologie de alocare a costurilor de operare și mentenanță, a amortizării recunoscute de autoritatea competentă și a rentabilității bazei reglementate a activelor pe niveluri de tensiune.

b) În lipsa propunerii, autoritatea competentă va impune o astfel de metodologie fără consultarea societăților de distribuție.

9. Costul energiei electrice pentru acoperirea consumului propriu tehnologic reglementat se alocă pe niveluri de tensiune utilizându-se drept cheie de defalcare ponderea CPT (MWh) pe nivelul de tensiune respectiv în total CPT (MWh).

10. a) Tarifele de distribuție aferente anului t+1 se obțin din venitul reglementat aferent anului t+1, care include corecțiile aferente anului t și diferența de venituri din anul t rezultată ca urmare a aplicării limitării în anul t a tarifelor de distribuție, cu respectarea formulei următoare:

$$TD_{t+1} = TD_t * (1 + RI_{t+1} - X_{final} \pm S) \quad (\text{lei}) \quad (16),$$

unde:

TD_{t+1} — tarif mediu ponderat aferent anului t+1;

TD_t — tarif mediu ponderat în vigoare în anul t.

b) Creșterea tarifului mediu ponderat (exprimat în termeni reali) nu poate depăși de la un an la altul limitele impuse de ANRE, conform prevederilor metodologiei.

11. Tariful de distribuție se aplică corespunzător nivelului de tensiune aferent punctului de delimitare dintre operatorul de distribuție și utilizator, prin însumarea tarifului specific aferent nivelului de tensiune, respectiv cu tarifele specifice aferente nivelurilor de tensiune superioare, cu respectarea prevederilor reglementărilor în vigoare.

12. Începând cu a treia perioadă de reglementare, tarifele de distribuție pot fi de tip binom având în componență un termen exprimat în lei/MW și un termen exprimat în lei/MWh.

*ANEXA Nr. 2
la metodologie*

Clasificarea și duratele de funcționare reglementate minime ale mijloacelor fixe

Cod mijloc fix	Denumire mijloc fix	DNF reglementată [ani]
	Construcții	
1.1.3.	Centrale hidroelectrice, stații și posturi de transformare, stații de conexiuni, în afară de:	50
1.1.3.1.	construcții speciale metalice	40
1.1.3.2.	construcții speciale din beton	30
	Construcții pentru transportul energiei electrice	
1.7.1.1.	aeriane pe stâlpi din lemn	15
1.7.1.2.	aeriane pe stâlpi metalici sau din beton armat	40
1.7.1.3.	subterane	30
	Instalații electrice de forță	
1.7.2.1.	aeriane sau aparente	12
1.7.2.2.	îngropate	12
1.7.2.3.	în tub, canal sau tunel de protecție	30
	Mașini și utilaje energetice	
2.1.16.3.1.	Transformatoare și autotransformatoare	24
2.1.16.3.3.	Baterii de acumulare; instalații de compensare a puterii reactive	12
2.1.16.5.	Aparataje pentru stații electrice și posturi de transformare Echipamente pentru centrale termice, electrice și nucleare	15
	Aparate și instalații pentru măsurarea mărimilor electrice	
2.2.3.2.	Alte aparate și instalații pentru măsurarea mărimilor electrice, electromagnetice și radiometrice neregăsite în cadrul clasei 2.2.3.	15
2.2.3.1.	Elemente Weston; aparate portabile	6
	Echipamente electronice	
2.2.9.	Calculatoare electronice și echipamente periferice. Mașini și aparate de casă, control și facturat	6
	Mijloace de transport	
2.3.2.1.1.	autoturisme, în afară de:	8
2.3.2.2.9.3.	alte autovehicule cu destinație specială	10
3.1.1.	Mobilier (inclusiv mobilierul comercial și hotelier)	15
3.2.2.	Aparate de telecomunicații pentru birou: aparate telefonice, aparate telefax, aparate telex, instalații de comandă prin radio, aparate de căutat persoane etc.	8
3.3.5.	Sisteme pentru identificarea și controlul accesului, supraveghere și alarmă la efracție	12
2.1.17.3.1.	Aparate de climatizare	10
2.1.17.3.	Ventilatoare, aeroterme și microcentrale termice murale sau de pardoseli	10
	Licențe și sisteme informatice	6